

Suicid förekommer oftare i socioekonomiskt utsatta områden

Det är välkänt att det finns ett samband mellan socioekonomisk situation och suicidalt beteende. Men även karaktären på området man lever i kan ha betydelse. I socioekonomiskt utsatta områden är suicidalt beteende vanligare, speciellt bland män. Det visar en systematisk litteraturöversikt av Cairns och medarbetare.

Cairns och medarbetare har studerat sambandet mellan områdets socioekonomiska förhållanden och suicidalt beteende (inklusive självskaдебeteende) i Europa.

Resultaten visar att det i socioekonomiskt utsatta områden finns ökad risk för suicidalt beteende jämfört med områden med högre socioekonomisk standard. Detta samband kan ses i olika länder, åldersgrupper och kön men är starkast bland män.

Av de 27 studier som inkluderades i översikten fann forskarna ett sådant samband i 22 av studierna och i ytterligare tre studier påvisades delvis ett samband. I 11 av studierna gjordes ytterligare analyser av sambandet, utifrån s.k. kompositionella och kontextuella faktorer (se tabellen nedan), som visade att lägre socioekonomi som enskild faktor kunde förklara skillnaderna i suicidalt beteende.

Utsatta områden behöver mer stöd

Forskarna framhåller att socioekonomiskt utsatta områden behöver mer stöd för att förebygga suicid. Förutom stödet som ges i alla områden bör dessa områden få extra resurser. Därmed tillämpar man proportionell universalism för att minska ojämlikhet i hälsa. Forskarna framhåller också att det är viktigt att detta uppmärksammas i lokala suicidpreventiva handlingsplaner.

BAKGRUND OCH METOD

I den här systematiska litteraturöversikten undersöker forskarna i vilken utsträckning socioekonomiska förhållanden i ett område är kopplade till ojämlikhet i suicidalt beteende i Europa. Forskarna sökte i fem databaser efter studier publicerade på engelska åren 2005–2015 och som var genomförda i europeiska länder. I litteraturöversikten ingår endast observationsstudier som 1) jämför minst två områden 2) har någon mätning av socioekonomisk utsatthet på områdesnivå. Totalt inkluderades 27 studier i översikten som alla bedömdes ha hög eller måttlig kvalitet. Studierna är gjorda i 14 länder men de flesta kommer från Storbritannien.

Graden av socioekonomisk utsatthet på områdesnivå mäts i de flesta studier genom att rangordna områden utifrån faktorer såsom inkomst, sysselsättning, utbildningsnivå, boendestandard, andel brott eller andel som lever i fattigdom.

Suicidalt beteende omfattar utfallen suicid, suicidförsök, suicidtankar och självskaдебeteende.

Exempel på kompositionella och kontextuella faktorer för suicid

Kompositionella (individuella) faktorer*	Kontextuella (samhälleliga) faktorer^
<ul style="list-style-type: none">• negativa livsupplevelser• maktlöshet och stigma• ohälsosam livsstil• dålig hälsa• social exkludering	<ul style="list-style-type: none">• boendestandard• allmänhetens attityder mot suicid• välfärdspolitik• möjligheter till jobb• socialt kapital• närhet till service

* Omfattar befolkningssammansättning, individens beteende och socioekonomisk status i ett geografiskt område.

^ Omfattar sociala, fysiska och ekonomiska förhållanden i ett geografiskt område.

MÅLGRUPP Det här bladet riktar sig till beslutsfattare och andra som arbetar med suicidprevention på nationell, regional eller lokal nivå.

REFERENS Cairns J-M, Graham E, Bamba C. Area-level socioeconomic disadvantage and suicidal behaviour in Europe: A systematic review. Soc Sci Med. 2017 Nov;192:102-111.